

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Universiteit Leiden
T.a.v. het College van Bestuur
Postbus 9500
2300 RA LEIDEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
64723266

Datum 16 juli 2026
Betreft Besluit macrodoelmatigheid wo bachelor Universiteit Leiden ULPRIVO

Bijlagen
1

Geacht bestuur,

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Met de brief van 7 april 2026, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op die datum, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de wo-bacheloropleiding Universitaire Lerarenopleiding Primair en Voortgezet Onderwijs als bekostigde opleiding te verzorgen in Den Haag.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 8 juni 2026, kenmerk 2026-013, negatief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023 (hierna: Regeling), heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de wo-bacheloropleiding Universitaire Lerarenopleiding Primair en Voortgezet Onderwijs als bekostigde opleiding te verzorgen in Den Haag.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2, eerste lid, van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag wel voldoet aan het behoeftecriterium, maar niet voldoet aan het ruimtecriterium.¹ De noodzaak voor deze opleiding is niet voldoende aangetoond. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het, als bijlage bij dit besluit meegestuurde, advies

¹ Artikel 6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

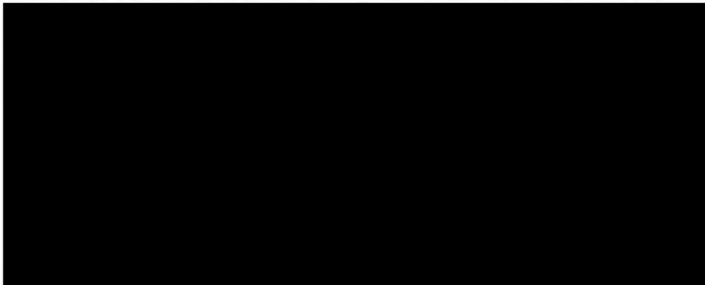
van de CDHO. U kunt tevens contact opnemen met de CDHO voor een toelichting op het advies.

Onze referentie
64723266

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs en de UNL.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de minister
Dr. mr. R. Letschert
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Contactgegevens CDHO

Postbus 85498
2508 CD Den Haag
070-8505300
www.cdho.nl
info@cdho.nl

Onderwerp

Nieuwe opleiding
Voltijd wo bachelor
ULPRIVO
Universiteit Leiden
Den Haag

Kenmerk CDHO

2026-013

Kenmerk aanvrager

-

Datum

8 juni 2026

Geachte mevrouw Letschert,

De Universiteit Leiden heeft een aanvraag ingediend om de nieuwe wo bachelor Universitaire Lerarenopleiding Primair en Voortgezet Onderwijs (hierna: ULPRIVO) als bekostigde voltijdopleiding in de gemeente Den Haag aan te mogen bieden. Hierbij ontvangt u het advies en de bijbehorende motivering van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) over deze aanvraag.

Advies CDHO

1. Bekostiging

De CDHO adviseert *negatief* te besluiten op het verzoek van de Universiteit Leiden om de wo bachelor ULPRIVO als bekostigde opleiding te mogen verzorgen in de gemeente Den Haag. De CDHO concludeert dat de noodzaak voor een nieuwe opleiding niet is aangetoond en dat er voldoende verwante opleidingen worden aangeboden in de omgeving van Den Haag. Vestiging van de voorgenomen opleiding in Den Haag heeft een onevenredig negatief effect op het bestaande aanbod.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

KEvanKammen

K.E. van Kammen
Voorzitter CDHO

Algemene informatie over de aanvraag

Omschrijving van de opleiding

De aanvrager wil de opleiding ULPRIVO in de gemeente Den Haag verzorgen. Het gaat om een Nederlandse wo bachelor van 240 studiepunten die de aanvrager in voltijd wil aanbieden. De aanvrager wil de opleiding in het RIO-onderdeel 'Onderwijs' laten opnemen. Het voorstel om de opleiding in te delen in de rubriek 'Interdisciplinary programmes involving broad field' (0188) past niet binnen de ISCED-systematiek.

De beoogde opleiding combineert een po-lerarenopleiding en een tweedegraads vo-lerarenopleiding in één van de volgende vakken: Nederlands, Geschiedenis, Wiskunde of Biologie. De aanvrager geeft aan dat zij dit misschien later willen uitbreiden met Engels, Natuurkunde en Scheikunde. De opleiding bestaat uit vier leerlijnen: (1) context van opvoeding en onderwijs, (2) vakinhoud en vakdidactiek, (3) praktijk en (4) onderzoek in de school.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een vwo-diploma. De aanvrager verwacht dat er in het begin 25 studenten zullen instromen en dat dit daarna groeit tot 50 studenten per jaar.

Afgestudeerden hebben een onderwijsbevoegdheid voor het basisonderwijs en tweedegraads bevoegdheid voor één van de vakken in het voortgezet onderwijs. De opleiding leidt primair op voor het beroep leraar. Daarnaast komen afgestudeerden ook in aanmerking voor beleidsmatige of adviesfuncties.

Afstemming en zienswijzen

De CDHO constateert dat de aanvrager geen afstemming heeft gezocht met aanbieders van verwant aanbod, noch in het hbo noch in het wo. De CDHO stelt dat de ontheffing van het afstemmingsoverleg die de aanvrager van UNL zou hebben gekregen geen waarde heeft in het kader van de Regeling macrodoelmatigheid.

De CDHO heeft één gezamenlijke negatieve zienswijze op deze aanvraag ontvangen van de Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Inholland, de Hogeschool Leiden, De Haagse Hogeschool, de Hogeschool Rotterdam, de Hogeschool Utrecht, Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar, Driestar educatief en Hogeschool Thomas More. Daarnaast heeft CDHO nog een negatieve zienswijze ontvangen van Fontys Hogeschool. De zienswijze van Fontys Hogeschool is hetzelfde als de gezamenlijke zienswijze. De CDHO heeft de inhoud van de zienswijzen betrokken bij de afstemming, de arbeidsmarktbehoefte en het noodzaakcriterium.

De CDHO constateert met de indieners van de zienswijzen dat de aanvrager niet heeft afgestemd met aanbieders van het verwante aanbod en dat de aanvraag niet binnen een jaar na aankondiging heeft ingediend.

De aanvrager geeft aan dat het om een herhaalde aanvraag gaat en dat zij tijdig heeft gesproken met 'betrokken partijen'. De CDHO kan noch in het dossier noch in de reactie op de zienswijzen zien met welke partijen er is afgestemd. De CDHO stelt met de aanvrager vast dat er in een gespreksverslag van de Educatieve Alliantie Zuid-Holland uit 2021 wel werd gesproken over het opzetten van een gecombineerde lerarenopleiding voor po en vo. Sindsdien is er niet meer afgestemd.

Analyse verwant aanbod

De CDHO betreft met de aanvrager hbo bachelors bij het vaststellen van het verwante aanbod omdat de studielast (240 studiepunten) en het beroepsprofiel van de voorgenomen opleiding overeen komen met die van hbo bacheloropleidingen in het domein onderwijs. Deze afbakening van het verwante aanbod wijkt af van de hoofdregel in de Regeling macrodoelmatigheid, waarbij in beginsel wo bachelors uitsluitend met wo bachelors en niet met hbo bachelors worden vergeleken.

De CDHO vindt met de aanvrager de volgende opleidingen sterk verwant aan de voorgenomen opleiding:

1. De hbo bachelor Opleiding tot Leraar Basisonderwijs (aangeboden door 22 instellingen¹)
2. De hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Nederlands (aangeboden door negen instellingen)
3. De hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Geschiedenis (aangeboden door acht instellingen)
4. De hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Wiskunde (aangeboden door negen instellingen)
5. De hbo bachelor Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Biologie (aangeboden door zeven instellingen)
6. De wo bachelor Pedagogische Wetenschappen van Primair Onderwijs (aangeboden door één instelling)
7. De “academische pabo” (ingebed in de wo bachelors Pedagogische Wetenschappen bij zes instellingen en Onderwijswetenschappen bij de Universiteit Utrecht)

De CDHO vindt de hbo bachelors Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Engels, Scheikunde en Natuurkunde niet verwant omdat de aanvrager heeft aangegeven dat het nog niet zeker is dat deze bevoegdheden worden toegevoegd aan de voorgenomen opleiding.

De CDHO vindt de volgende hbo bachelors zijdelings verwant:

1. International Teacher Education for Primary Schools (ITEps) (aangeboden door één instelling)
2. International Teacher Education for Secondary Schools (aangeboden door één instelling)

De CDHO vindt de hbo bachelor Opleiding tot Leraar van de eerste graad in Lichamelijke Opvoeding die door de aanvrager is betrokken nauwelijks verwant aan de voorgenomen opleiding, gelet op de inhoud en het uitstroomprofiel.

De instroom in de verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen. De CDHO merkt daarbij op dat het beeld van de totale instroom verstoord wordt doordat de bachelor Pedagogische Wetenschappen hierin is opgenomen. Als de bachelor Pedagogische Wetenschappen niet wordt meegenomen, is de instroom de afgelopen vijf jaar vrij stabiel gebleven (zie Bijlage 2).

¹ Waar de CDHO spreekt over “instelling”, wordt “bekostigde instelling” bedoeld.

De CDHO stelt vast dat de aanvrager in het dossier ook de instroomgegevens in haar eigen educatieve minoren voor de vakken Nederlands, Geschiedenis, Wiskunde en Biologie vermeldt (zie Bijlage 3). De CDHO stelt vast dat minoren geen opleidingen zijn in de zin van de Regeling.

Motivering van het bekostigingsadvies²

Er is een arbeidsmarktbehoefte aangetoond zoals bedoeld in criterium a³

De CDHO concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een afzonderlijke behoefte is aan leraren basisonderwijs en een afzonderlijke behoefte aan leraren voortgezet onderwijs, maar dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat er vanuit het werkveld een behoefte bestaat aan medewerkers met een dubbele bevoegdheid.

Een algemene arbeidsmarktbehoefte aan leraren basisonderwijs en leraren voortgezet onderwijs is aangetoond⁴

De ROA-prognoses geven een positief beeld

De CDHO stelt vast dat de ROA-prognoses een positief beeld geven van de arbeidsmarktperspectieven voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. De CDHO overweegt hierbij het volgende:

- Het door de aanvrager betrokken opleidingstype ‘bachelor lerarenopleiding basisonderwijs, speciaal onderwijs en basiseducatie’ is relevant vanwege de hierin opgenomen sterk verwante hbo bachelor Opleiding tot Leraar Basisonderwijs. ROA typeert de vooruitzichten in 2030 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening en een verdere verkrapping van de arbeidsmarkt.
- Het opleidingstype ‘bachelor lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken’ is relevant vanwege de hierin opgenomen sterk verwante tweedegraads lerarenopleidingen. ROA typeert de vooruitzichten in 2030 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als goed. ROA verwacht grote knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening en een verdere verkrapping van de arbeidsmarkt.
- De beroepsgroep ‘leerkrachten basisonderwijs’ is relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen voor beroepen binnen deze beroepsgroep, zoals docenten basisonderwijs. ROA verwacht voor deze beroepsgroep enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening. ROA verwacht hiermee dat de arbeidsmarkt voor dit opleidingstype tussen 2025 en 2030 in evenwicht blijft.
- De beroepsgroep ‘docenten algemene vakken secundair onderwijs’ is ten dele relevant omdat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding in aanmerking komen het beroep docenten algemene vakken secundair onderwijs voor de vakken Nederlands, Wiskunde, Biologie en Geschiedenis. ROA verwacht voor deze beroepsgroep grote knelpunten in de

² De CDHO betreft bij dit advies alleen gegevens die zijn aangeleverd door de aanvrager, tenzij anders vermeld.

³ Art. 6 lid 1 sub a in samenhang met lid 2 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

⁴ De CDHO betreft ambtshalve de arbeidsmarktprognoses in het AIS van het ROA (<https://roastatistics.shinyapps.io/AISot2030>) en de gegevens van het UWV (www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards). De CDHO hanteert altijd de meest actuele gegevens.

toekomstige personeelsvoorziening. ROA verwacht hiermee dat de arbeidsmarkt voor deze beroepsgroep tussen 2025-2030 verder zal verkrappen.

De arbeidsmarktinformatie van het UWV geeft een positief beeld

De CDHO concludeert dat de behoefte aan werknemers in de beroepsgroepen 'leerkrachten basisonderwijs' en 'docenten algemene vakken secundair onderwijs' onverminderd groot is. De UWV-spanningsindicator typeert de spanning van deze beroepsgroepen in de laatste vier kwartalen als "zeer krap". Dit geeft een indicatie van een grote arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

Verder concludeert de CDHO dat het Dashboard Online Vacatures laat zien dat in de laatste 4 kwartalen het aantal maandelijkse vacatures voor de relevante beroepsgroep 'leerkrachten basisonderwijs' schommelde tussen de 949 vacatures en de 2069 vacatures. Daarnaast concludeert de CDHO dat het Dashboard Online Vacatures laat zien dat in de laatste 4 kwartalen het aantal maandelijkse vacatures voor de ten dele relevante beroepsgroep 'docenten algemene vakken secundair onderwijs' is afgenomen van 1848 vacatures naar 1177 vacatures.

De CDHO stelt vast dat het rapport 'Kansrijke beroepen' van het UWV⁵ duidelijk maakt dat het beroep 'Leerkracht basisonderwijs' en de beroepen 'Docenten vo/mbo taalkundige vakken', 'Docenten vo/mbo exacte vakken' en 'Docenten vo maatschappelijke vakken' als kansrijk zijn aangemerkt. Aangezien de voorgenomen opleiding studenten specifiek opleidt voor leraar basisonderwijs of tweedegraads docenten voor de vakken Geschiedenis, Wiskunde, Nederlands en Biologie geeft het rapport blijk van goede arbeidsmarktkansen voor afgestudeerden.

Een specifieke behoefte aan nieuwe medewerkers is aangetoond

De CDHO constateert dat de aanvrager een specifieke (ten dele regionale) behoefte aan zowel nieuwe leraren in het primair onderwijs als nieuwe docenten met een tweedegraadsbevoegdheid heeft aangetoond. Dit blijkt uit de Trendrapportage Arbeidsmarkt Leraren po, vo en mbo 2025 en zeven steunbetuigingen. Uit deze bronnen blijkt geen behoefte aan docenten met een dubbele bevoegdheid.

De CDHO stelt met de aanvrager vast dat de Trendrapportage Arbeidsmarkt Leraren po, vo en mbo 2025⁶ blijk geeft van een behoefte aan docenten in het primair onderwijs, zowel landelijk als regionaal. Het lerarentekort in het primair onderwijs bedroeg in oktober 2025 volgens het rapport 5.760 fte. Hiervan was 4.050 fte voor vacatures voor reguliere lerarenbanen en 1.750 fte voor langdurige vervanging. 78% van het lerarentekort is een verborgen tekort. Het betreft vacatures die op een andere manier gevuld worden door onbevoegde, overwerkende of al gepensioneerde leraren. Het tekort is gedaald ten opzichte van 2024 (er was een tekort van 7.700 fte in oktober 2024). In de rapportage wordt beschreven dat dit komt omdat de NPO-regeling is afgelopen⁷. Er wordt verwacht dat dit tekort verder zal dalen met 500 fte tot 2030, maar dat het tekort in 2034

⁵ Het rapport 'Kansrijke beroepen 2025-2026' (UWV 2025)

⁶ Het rapport 'Trendrapportage Arbeidsmarkt Leraren po, vo en mbo 2025' (Ministerie van OCW 2025). De aanvrager verwijst in het dossier naar het rapport uit 2024. De CDHO gaat altijd uit van de meest recente gegevens en heeft daarom gebruik gemaakt van het rapport uit 2025.

⁷ Nationaal Programma Onderwijs, een tijdelijke regeling die scholen extra middelen gaf om corona-achterstanden in te lopen.

weer zal stijgen naar 6.200 fte.

Uit de trendrapportage blijkt verder dat het lerarentekort in de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht en Almere groter is (een tekort van 11%) dan in de rest van Nederland (een tekort van 4,8%).

De CDHO constateert dat dezelfde Trendrapportage blijf geeft van een behoefte aan docenten in het voortgezet onderwijs. Het lerarentekort in het vo bedroeg in oktober 2025 volgens het rapport 2.220 fte. Hiervan was 1.772 fte voor reguliere lerarenbanen en 448 fte voor langdurige vervanging. Er wordt verwacht dat er in 2030 een tekort is van 3.400 fte. In 2035 is dat tekort naar verwachting licht gedaald tot 3.200 fte. De vakken met de grootste tekorten zijn Nederlands (305 fte) en Wiskunde (225 fte). Deze vallen daarmee onder de permanente tekortvakken. Uit het onderzoek blijkt dat Biologie een afnemend lerarentekort heeft en dat Geschiedenis een permanent laag lerarentekort heeft. Afgestudeerden van de voorgenomen opleiding kunnen bijdragen aan het terugdringen van het lerarentekort voor de vakken Wiskunde, Nederlands, Geschiedenis en Biologie mits er wordt gevraagd om een tweedegraadsbevoegdheid.

Ten slotte vindt de CDHO dat de zeven steunbetuigingen een arbeidsmarktbehoefte in de gemeente Den Haag ondersteunen. De steunbetuigingen zijn ondertekend door zeven scholengemeenschappen in de gemeente Den Haag. De CDHO merkt daarbij wel op dat de brieven in 2022 zijn ondertekend en daarmee wat gedateerd zijn.

De zienswijzen geven geen reden tot een ander oordeel over de arbeidsmarktbehoefte

De CDHO concludeert dat de aanvrager heeft aangetoond dat er een afzonderlijke arbeidsmarktbehoefte is aan leraren in het primair onderwijs en leraren in het voortgezet onderwijs. Dat is naar mening van de CDHO voldoende om te komen tot een positief oordeel onder criterium a. De CDHO vindt met de indieners van de zienswijzen dat niet is aangetoond dat de route van de voorgenomen opleiding, de dubbele bevoegdheid, aansluit op een duidelijke vraag vanuit het werkveld.

In de zienswijzen wordt gesteld dat er ook andere routes bestaan om van het po over te stappen naar het vo (en vice versa) en op een later moment een tweede bevoegdheid te halen.

De aanvrager geeft aan dat het klopt dat er geen expliciete arbeidsmarktbehoefte is aan leraren met een dubbele bevoegdheid, maar is desondanks van mening dat de arbeidsmarkt wel behoefte heeft aan het type studenten dat zij zullen opleiden. Zowel recente arbeidsmarktanalyses als de herijking van de bekwaamheidseisen voor leraren zouden het belang van flexibiliteit, brede inzetbaarheid en het versterken van doorlopende leerlijnen tussen primair en voortgezet onderwijs benadrukken.

Er is geen ruimte binnen het bestaande opleidingsaanbod zoals bedoeld in criterium b⁸

De CDHO concludeert dat er geen ruimte is om de wo bachelor ULPRIVO binnen het bekostigde domein vorm te geven. De CDHO overweegt dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de inhoud van de opleiding niet binnen bestaande opleidingen kan worden vormgegeven. Daarnaast verwacht de CDHO dat vestiging van de voorgenomen opleiding in de gemeente Den Haag een groot negatief effect zal hebben op de instroom in de bestaande verwante opleidingen, met name in de gemeenten

⁸ Art. 6 lid 1 sub b in samenhang met leden 3 en 4 van de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod 2023

Den Haag, Leiden, Gouda en Rotterdam. De instelling heeft ook niet aangetoond dat de opleiding past bij het instellingsprofiel.

De noodzaak voor de nieuwe opleiding is niet aangetoond

De wo bachelor ULPRIVO past binnen het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat de aanvrager onvoldoende heeft beargumenteerd waarom de voorgenomen opleiding niet kan worden vormgegeven binnen het verwante aanbod van haarzelf of van andere instellingen. De CDHO overweegt daarbij het volgende.

De aanvrager stelt dat zij of andere instellingen geen bestaande bacheloropleidingen aanbieden die opleiden voor een onderwijsbevoegdheid voor zowel po als vo. Daarnaast zijn de verwante wo bachelors opleidingen van 180 studiepunten. Door de combinatie van lesbevoegdheden is het volgens de aanvrager noodzakelijk dat de opleiding 240 studiepunten omvat. De CDHO stelt vast dat de NVAO en het Ministerie van OCW beoordelen of er grond is om de studielast van de opleiding uit te breiden. Dit valt buiten de reikwijdte van de Regeling macrodoelmatigheid.

Ook stelt de aanvrager dat de voorgenomen opleiding niet als specialisatie in een hbo bachelor kan worden vormgegeven omdat een wo bachelor vanwege de focus op een wetenschappelijk perspectief en op zelfstandig onderzoek andere eindtermen heeft voor het behalen van een diploma. De CDHO stelt vast dat de academische pabo, net als de voorgenomen opleiding, een wetenschappelijke oriëntatie heeft. Daarnaast merkt de CDHO op dat de aanvrager niet heeft uitgelegd wat het verschil is tussen de eindtermen van de voorgenomen opleiding en de sterk verwante opleidingen. De CDHO stelt vast dat het enkele feit dat de aanvrager een universiteit is, nog niet betekent dat de voorgenomen opleiding daarmee een wetenschappelijk karakter heeft. Ten slotte merkt de CDHO op dat de aanvrager niet heeft beargumenteerd waarom de voorgenomen opleiding niet als hbo bachelor kan worden vormgegeven.

De arbeidsmarktbehoefte wordt onvoldoende bediend door het bestaande opleidingsaanbod

De CDHO constateert dat, wanneer de instroom in de verwante opleidingen wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte, er onvoldoende studenten worden opgeleid om in de behoefte te voorzien. Dit maakt het echter niet zonder meer noodzakelijk om een ander type opleiding naast de bestaande routes naar het leraarschap te plaatsen.

Vestiging in Den Haag heeft negatieve effecten op de landelijke spreiding

De CDHO stelt vast dat de landelijke spreiding van het opleidingsaanbod waarschijnlijk negatief wordt beïnvloed als de voorgenomen opleiding wordt gevestigd in de gemeente Den Haag. De CDHO overweegt daarbij dat de Opleiding tot Leraar Basisonderwijs in Den Haag, Gouda en Rotterdam en de Opleiding tot leraar voorgezet onderwijs van de tweede graad in Geschiedenis, Nederlands, Biologie en Wiskunde in Rotterdam en Gouda op zeer kleine reisafstand zijn gevestigd. Daarnaast wordt de academische pabo aangeboden in de gemeente Leiden. Vestiging van de voorgenomen opleiding in de gemeente Den Haag kan de al lage instroom in die opleidingen negatief beïnvloeden.

De zienswijzen ondersteunen het verwachte negatieve effect op de landelijke spreiding

De CDHO volgt de indieners van de zienswijzen in het argument dat het plan van de aanvrager om op een later moment meer specialisaties toe te voegen, ook een negatief effect kan hebben op andere

lerarenopleidingen die nu nog niet als verwant zijn aangemerkt.

In het dossier wordt beschreven dat de opleiding nu keuze biedt uit één van de vier specialisaties: Nederlands, Geschiedenis, Wiskunde en Biologie maar dat de kans bestaat dat dit assortiment na het starten van de opleiding nog wordt uitgebreid. Dit past volgens de indieners van de zienswijzen niet binnen de macrodoelmatigheidstoets, waarbij in het dossier duidelijkheid geboden moet worden over de omvang en inrichting van het opleidingsprogramma. De aanvrager gaat in de reactie op de zienswijzen niet in op dit punt.

Ook is de CDHO met de indieners van de zienswijzen van mening dat de komst van de voorgenomen opleiding zal zorgen voor meer druk op de bestaande tweedegraadslerarenopleidingen. De CDHO constateert op basis van de instroomcijfers uit ROD en uit de instroomtabel die de indieners van de zienswijzen hebben aangeleverd, dat de instroom in de tweedegraads lerarenopleidingen, met name voor Wiskunde en Nederlands, laag is en de afgelopen jaren is afgenomen. Dit geldt ook voor de instroom bij instellingen in de Randstad. Zij geven aan dat de Vereniging Hogescholen in overleg is met het ministerie van OCW om de kleine lerarenopleidingen overeind te houden. In de zienswijzen wordt gesteld dat de voorgenomen opleiding ook een kannibaliserend effect zal hebben op de vwo-doelgroep die nu instroomt in de pabo en academische pabo's. De voorgenomen opleiding zal immers gaan concurreren met de huidige vwo-instroom in die opleidingen (vooral bij de Hogeschool Rotterdam, de Hogeschool Leiden en De Haagse Hogeschool). De indieners van de zienswijzen voeren daarbij aan dat de aanvrager geen bewijs geeft waarom de beoogde universitaire lerarenopleiding extra vwo-leerlingen zou verleiden om voor de lerarenopleiding zal kiezen. Zij verwachten dat de groep geïnteresseerde vwo'ers die leraar wil worden niet groter wordt en dat deze opleiding dan ook niet bijdraagt aan het terugdringen van het lerarentekort.

De aanvrager stelt dat in de zienswijzen geen kwantitatieve onderbouwing wordt gegeven voor de negatieve effecten op de bestaande opleidingen en beweert dat differentiatie in opleidingsprofielen verschillende studentengroepen aantrekt. De aanvrager stelt daarnaast dat de voorgenomen opleiding verschilt van bestaande tweedegraads lerarenopleidingen omdat het gaat om een universitaire bachelor met een eigen profiel (de combinatie po-vo). Bestaande routes zoals zijnstroom- en verkorte trajecten bedienen andere doelgroepen en hebben een andere opzet. De aanvrager verwijst ter ondersteuning nog naar een steunbetuiging van de Radboud Universiteit. De CDHO merkt op dat deze steunbetuiging uit 2022 wat gedateerd is en ten behoeve van de oude aanvraag is geschreven.

De wo bachelor ULPRIVO sluit niet aan bij het instellingsprofiel van de aanvrager

De CDHO concludeert dat de aanvrager niet heeft aangetoond dat de opleiding beter aansluit bij haar eigen profiel dan bij dat van andere instellingen met verwant aanbod. De CDHO overweegt daarbij dat de aanvrager niet is ingegaan op de profielen van hbo-instellingen met verwant aanbod.

De aanvrager geeft aan dat zij een instelling is met een breed profiel en een breed aanbod aan opleidingen, waaronder ook opleidingen die verwant zijn aan ULPRIVO. De aanvrager biedt verschillende onderwijsgerichte opleidingen aan zoals de Academische Pabo, de Educatieve Master Primair Onderwijs en een groot aantal lerarenopleidingen (ook via de educatieve minor in de bachelor).

De aanvrager stelt dat de voorgenomen opleiding ook zou passen bij andere universiteiten die ook een universitaire pabo of lerarenopleiding voor het voortgezet onderwijs aanbieden, maar dat zij niet kiezen voor een gecombineerde lesbevoegdheid voor het po en vo.

Gelet op het bovenstaande concludeert de CDHO dat er geen ruimte is om de voorgenomen opleiding binnen het bestaande opleidingsaanbod vorm te geven. De CDHO geeft daarom geen advies over de indeling in RIO en ISCED.

Bijlage 1: juridische grondslag en procedure

Beoordelingskader

Dit advies is gebaseerd op de Algemene wet bestuursrecht, artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Regeling macrodoelmatig opleidingsaanbod hoger onderwijs 2023.

Procedure

De CDHO heeft de aankondiging van deze aanvraag in maart 2025 gepubliceerd op haar website (A25-026).

De CDHO heeft het dossier voor deze aanvraag op 07 april 2026 ontvangen. Op 09-04-2026 heeft de CDHO de aanvraag op haar website gepubliceerd. Op 20 april 2026 heeft de CDHO één gezamenlijke zienswijze ontvangen van de Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Inholland, de Hogeschool Leiden, De Haagse Hogeschool, de Hogeschool Rotterdam, de Hogeschool Utrecht, Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar, Driestar educatief en Hogeschool Thomas More. Daarnaast heeft CDHO op 21 april 2026 nog een negatieve zienswijze ontvangen van Fontys Hogeschool.

De CDHO heeft de aanvrager op 20 april en op 21 april op de hoogte gesteld van de inhoud van de zienswijze en gelegenheid gegeven om binnen tien werkdagen na ontvangst een reactie te geven. De aanvrager heeft op 12 mei 2026 op deze zienswijzen gereageerd.

Bijlage 2: instroom verwante bachelors (Bron: DUO)

Opleiding	Instelling	'21-'22			'22-'23			'23-'24			'24-'25			'25-'26		
		VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU	VT	DT	DU
Opleiding tot leraar Basisonderwijs (34808)	Avans Hogeschool (07GR), Breda	170	41		201	62		185	41		171	45		242	53	
	Christelijke Hogeschool Ede (25BA), Ede	95	76	30	105	79	26	101	61	27	104	50	64	118	41	48
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Almere	52	43		49	43		44	71		36	47		66	52	
	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	199	33		210	38		255	46		218	34		308	38	
	De Haagse Hogeschool (27UM), 's-Gravenhage	62	45		76	33		117	37		143	46		139	42	
	Driestar educatief (15BK), Gouda	204	23	32	176	20	62	186	5	37	212	19	41	211	21	35
	Fontys Hogeschool (30GB), 's-Hertogenbosch	128			106			96			99			79		
	Fontys Hogeschool (30GB), Eindhoven	121	78		93	72		88	66		97	54		136	47	
	Fontys Hogeschool (30GB), Sittard-Geleen	67	108		87	77		64	61		63	49		73	33	
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	110	80		131	46		135	40		122	38		115	33	
	Fontys Hogeschool (30GB), Venlo	20	14		13	18		12	23		15	15		20	17	
	HZ University of Applied Sciences (21MI), Vlissingen	70			111	43	13	100	10	12	105	27	7	104	33	4
	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	398			498			434	55		421	74		371	75	
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG), Alkmaar	120			103			125			92			131		
	Hogeschool IPABO Amsterdam Alkmaar (21UG), Amsterdam	125	75		115	52		111	51		146	49		150	87	
	Hogeschool Inholland (27PZ), 's-Gravenhage	24	195	23	36	115	27	48	123	21	38	128	1	48	146	

	Hogeschool Inholland (27PZ), Alkmaar	74	72	9	81	64	14	71	83	10	90	73		92	72	
	Hogeschool Inholland (27PZ), Dordrecht	38	39	29	55	25	35	65	23	31	53	33		64	37	
	Hogeschool Inholland (27PZ), Haarlem	76	109	54	58	49	58	64	30	72	82	67	4	87	82	
	Hogeschool Inholland (27PZ), Rotterdam	38	22	61	61	25	91	48		90	64	47	4	44	37	
	Hogeschool KPZ (00IC), Zwolle	165	48		139	39		137	50		144	34		156	53	
	Hogeschool Leiden (21RI), Leiden	279	229		274	194		331	157		338	131		357	162	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	219	105		206	104		220	112		197	75		212	111	
	Hogeschool Thomas More (30VP), Rotterdam	137	114		207	133		185	162		219	160		257	170	
	Hogeschool Utrecht (25DW), Amersfoort	36			39			50			42			42		
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	466	177		525	167		548	140		633	124		564	117	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	178	59		165	27		197	35		243	20		246	35	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Arnhem	80			98			87			107			96		
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	325	129		345	99		371	127		418	103		492	130	
	Iselinge Hogeschool (09OT), Doetinchem	95	30		107	40		87	22		122	30		131	40	
	Marnix Academie (10IZ), Utrecht	275	120		244	95		233	69		255	83		258	109	
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Emmen	61			85			59			70			91		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Groningen	96	50		81	72		111	63		107	70		170	66	
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	173	68		172	56		173	64		147	63		180	70	

	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Meppel															
	Pedagogische Hogeschool De Kempel (08OK), Helmond	247	41		305	28		282	22		302	65		338	87	
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer	86	108		94	75		102	81		133	86		114	88	
	Saxion Hogeschool (23AH), Enschede	185			215			203			205			204		
	Stichting Hogeschool Viaa (22HH), Zwolle	117	64		150	87		170	59		167	72		178	77	
	Zuyd Hogeschool (25JX), Sittard-Geleen	80			93			102			100			91		
Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Nederlands (35198)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	51			54	9		43	21		51	27		34	10	
	Driestar educatief (15BK), Gouda		7	2		7	6		10	8		19	5		5	7
	Fontys Hogeschool (30GB), Sittard-Geleen	6	35		6	26		7	26		4	33		4	37	
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	15	49		19	46		16	51		14	56		12	48	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	31	63		47	59		33	48		22	81		32	72	
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	26	45		19	29		24	37		28	37		17	30	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	24	50		22	38		33	28		30	33		24	18	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	20	57		16	36		22	39		25	42		17	54	
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	10	38		8	40		9	21		8	28		7	33	
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer														48	

Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Geschiedenis (35197)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	125			134			117			115			116		
	Driestar educatief (15BK), Gouda		6	5		7	8		7	16		3	10		3	4
	Fontys Hogeschool (30GB), Sittard-Geleen	32	3		33	7		27	6		32	5		35	7	
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	85	13		88	16		77	17		70	18		64	12	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	133			132			139			126			108		
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	175	26		160	16		170	14		178	18		239	18	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	118	24		137	17		108	18		110	12		118	17	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	120			102			126			113			101		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	71	10		59	12		75	7		59	10		62	10	
Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Biologie (35301)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	46			48			41			38			42		
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	31	18		33	17		23	13		22	23		23	19	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	55	12		58	6		48	3		57	16		40	12	
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	30	13		41	18		35	11		31	22		41	17	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	28	23		30	8		28	7		35	4		34	11	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	49			33			33			34			30		
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	18	13		24	8		16	15		18	16		12	8	

Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Wiskunde (35221)	Christelijke Hogeschool Windesheim (01VU), Zwolle	62			42	10		38	11		35	23		44	13	
	Driestar educatief (15BK), Gouda		4	6		7	7		11	5		7	2		2	3
	Fontys Hogeschool (30GB), Sittard-Geleen	20	6		17	11		7	10		16	6		9	13	
	Fontys Hogeschool (30GB), Tilburg	22	31		25	38		20	20		20	27		14	26	
	Hogeschool Rotterdam (22OJ), Rotterdam	37	21		52	15		31	11		43	21		51	14	
	Hogeschool Utrecht (25DW), Utrecht	36	33		29	29		21	31		25	26		31	18	
	Hogeschool van Amsterdam (28DN), Amsterdam	36	32		36	27		30	23		36	21		27	9	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB), Nijmegen	35	25		27	17		31	21		26	14		24	13	
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Groningen		8			13			12			12			13	
	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Leeuwarden	16	13		20	10		20	8		20	8		11	8	
	Saxion Hogeschool (23AH), Deventer														36	
Pedagogische Wetenschappen (56607)	Erasmus Universiteit Rotterdam (21PE), Rotterdam	311			292			261			417			435		
	Radboud Universiteit Nijmegen (21PM), Nijmegen	412			395			437			437			443		
	Rijksuniversiteit Groningen (21PC), Groningen	283			303			322			314			277		
	Universiteit Leiden (21PB), Leiden	408			488			464			478			531		
	Universiteit van Amsterdam (21PK), Amsterdam	361			396			420			364			260		
	Vrije Universiteit Amsterdam (21PL), Amsterdam	182			136			225			245			282		

Onderwijswetenschappen (50003)	Universiteit Utrecht (21PD), Utrecht	119	23		103	14		122	19		143	15		137	19	
International Teacher Education for Primary Schools (ITEps) (35514)	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Meppel	124			91			94			95			92		
International Teacher Education for Secondary Schools (35525)	NHL Stenden Hogeschool (31FR), Meppel	50			54			47			58			57		
Totaal Eerstejaarsinstroom		9304	3096	251	9718	2690	347	9837	2565	329	10312	2694	138	10712	2934	104

Bijlage 3: Instroom educatieve minoren bij Universiteit Leiden (Bron: de aanvrager)

Vak	2021	2022	2023	2024
Nederlands	6	5	3	2
Geschiedenis	25	24	30	19
Wiskunde	19	10	6	9
Biologie	15	14	12	8
Totaal	65	53	51	38